

Zer ez da fedea

Pentsabidea

1. — FEDEAREN OKERBIDERATZEA ADIMENAREN ALDETIK

Fedea oker ulertzen den guzietan, fede horren sorrera gizonaren atal eta arloetako batean (adimenean, nahimenean, sentimenean) jartzen delako da. Fedea, ordea, norbere osoarena da.

- a) *Fedea ez da ebidentzi eskaseko ezagutza modu bat: hori ustea litzake...*

— *edo geuk zuzenean gauza bat ezagutu dugulako*

— *edo beste batek hala esan dīgulako.*

b) *Fedea ez da inorengan jartzen dugun konfiantza:*

— *Fedea Baldingabeari dagokio*

— *Konfiantza baldindua den batengan jartzen da: Bibliaren idazlea, Biblia bera.*

d) *Fedea eta ezagutzaren harremana:*

— *Ezagutza giza azterketa lana da; fedea, berriz, azken axolazkoa*

— *Giza ezagutzak gauzaren zihurtasun formala du, baina ez daduka gauzaren mami bera; fedearen zihurtasuna existentziala da: norbera izan-ez-izanaren zihurtasuna (arriskuzko zihurtasuna).*

2. — FEDEAREN OKERBIDERATZEA NAHIMENAREN ALDETIK

a) *Katolikoan okerbideratzea: Fedea sines-nahiak sendoturiko ebidentziarik gabeko ustea da:*

— *Sines-nahi hori grazia da*

— *Sines-gaiak Elizaren agintariek ematen dituzte, nahimenak onar ditzan.*

b) *Protestanteen okerbideratzea: Menpekotasuna («fede-menpekotasuna») da fedea:*

— *Azken axolaz kanpotik datorren agindu*

bati menegitea esan nahi dezake: nahikerian erortzen da orduan

— *Norbere azken axolari benetan atxikitzea esan nahi dezake: orduan fedea nahime-naren aurretikoa da.*

d) *Nahimenak ez daduka federik sortzerik (arra-zoimenak ez dadukan bezala).*

3. — FEDEAREN OKERBIDERATZEA SENTIMENAREN ALDETIK

a) *Fedea menpekotasun sentipena:*

— *Ez da bihozkada hutsa edo sentikeria (psikologia herrikoia)*

— *Baldingabeko menpekotasuna da (Schleir-macher)*

b) *Sentipenezko erlijioa eta zientziatzko kultura:*

— *Berezi nahi dituzte: erlijioa, batetik; kul-tura, bestetik*

— *Baina ez dago erabat berezterik eta ba-nantzerik: fedea gizon osoarena da, ez sentipen hutsa; kulturgintzaren funtsean ere federik agiri da.*

d) *Fedeak badu sentipenezkorik; baina sentipe-nak ez daduka federik sortzerik.*